

אֶלְזָנוֹת

לְעַמָּנוּ עֵבֶת

פְּרֵשֶׁת כֹּהֵן

כ"ס ז', אֲדִינוּ קא"ז

כַּאֲשֶׁר הִגִּיעַ הַלּוֹנָה לְפָרַע אֶת חוּבוֹ, הוֹצִיא הַלּוֹנָה מֵאֲמַתְחָתוֹ שְׁטֵר חוּב, בּוּ הִיָּה רְשׁוּם מַחְצִית מֵהַחוּב, בּוּ אָמַר לְפָרַע אֶת הַחוּב.

נִעְנָה הַמַּלְוָה וְאָמַר לוֹ: "לֹא וְלֹא! לְכֹךָ אֵינְנִי מוֹכֵן כֹּלְלִי בְּאֵם אַתָּה פּוֹרַע לִי אֶת הַחוּב בְּמִזְמַן בְּלִבְד, אוֹ אִזְ אֲנִי מוֹכֵן לְהַפְחִית לְךָ מַחְצִית מֵהַחוּב, וְלִטֹל מִמֶּךָ אֶךְ מַחְצִית בְּלִבְד. אָבֵל אִם אַתָּה שׁוֹב מִגִּיעַ כְּבִרְאשׁוֹנָה וְרוֹצֵה לְפָרַע לִי אֶת הַחוּב בְּשְׁטֵר חוּב, מוֹטֵב שְׂיֵהָא מִנַּח עִמִּי אוֹתוֹ שְׁטֵר חוּב יִשָּׁן, בּוּ אַתָּה חֵיב לִי אֶת כָּל הַחוּב כְּלוֹ".

כֵּן הוּא הַדְּבָר אֲצֻלְכֶם, סִיִּם וְאָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמִשׁוֹן בְּרַבִּי רְפָאֵל. הִרִי אֲנִי יוֹדַע בְּאֵר הֵיטֵב כִּי גַם אֶת הַחֲמִשִּׁים אַחוּזִים שְׂאֲתֶם רוֹצִים לְהַשְׂאִיר בְּסִדּוֹר הַתְּפִלָּה, וְעֲלֵיהֶם אַתֶּם מוֹכְנִים לְהַתְּפָשֵׁר בְּתַקּוּנִים שְׁלֶכֶם, גַּם אֶת זֶה אֵינְכֶם מְעַנִּינִים לְפָרַע, וְגַם עַל זֶה לֹא תִשְׁמְרוּ וְלֹא תִקְיִמוּ אֶת הַדְּבוּרִים שְׁלֶכֶם. וְאִם כֵּן, אֵין כָּאֵן אֶלֶּא שְׁטֵר חוּב חֲדָשׁ עַל מַחְצִית בְּלִבְד, שְׁגַם הוּא לֹא יִפְרַע. מוֹטֵב אִפּוֹא שְׂיִשְׂאֵר הַשְׁטֵר חוּב הַיִּשָּׁן, שְׂיִשְׂאָרוֹ בְּמִקּוֹמּוֹ הַתְּקַנּוֹת הַיִּשְׁנוֹת לְגַבִּי סִדֵּר וְסִדּוֹר הַתְּפִלָּה כְּמוֹת שְׁהוּ".

(חכמי ישראל)

כְּשֶׁבְנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאַחַדִּים - שׁוֹרָה בְּהֵם הַבְּרָכָה מֵה טָבוּ אֵהְלִיךְ יַעֲקֹב מִשְׁכַּנְתִּיךָ יִשְׂרָאֵל (כד, ה).

כַּאֲשֶׁר הִגִּיעַ הַגָּאוֹן רַבִּי שְׁמֵעוֹן סוֹפֵר זְצוּק"ל, בְּנוֹ שֶׁל מֶרֶן הַחֶת"ם סוֹפֵר זִ"ע, לְכַהֵן כָּרֵב בַּק"ק קְרֵאקָא, הוּא מִצָּא שֵׁם בְּעִיר לֹא פְחוֹת מִמֵּאָה בְּתֵי כְּנִסְיוֹת, בְּתֵי תְּפִלָּה וּמִנְיָנִים, מֵהֶם שְׁטִיבֵלֶאָה שֶׁל חֵיטִים, שֶׁל סַנְדְּלָרִים וְכדוּמָה. אָכֵן, כְּפִי שְׂאֲמָרוֹ חוֹז"ל כָּל בֵּי עֵשְׂרָה שְׂכִינְתָא שְׂרִיא, כָּל מִנְיָן שֶׁל עֵשְׂרָה אֲנָשִׁים עָשׂוּ לָהֶם בֵּית כְּנָסֶת מְשֻׁלָּהִם.

הַתְּפִלָּא הַגָּאוֹן רַבִּי שְׁמֵעוֹן זְצוּק"ל עַל הַפְּרוּד הַגְּדוֹל הַזֶּה, וְהַבִּין מִכֵּן שְׂאֵין שְׁלוֹם בַּק"ק קְרֵאקָא. בְּשַׁבַּת קֹדֶשׁ הַרְאשׁוֹנָה, בְּדַרְשָׁה הַרְאשׁוֹנָה אוֹתָהּ

הַעֲקָר הוּא לַחִיּוֹת כִּיהוּדִי... תָּמַת נַפְשֵׁי מוֹת יִשְׂרָאֵל... (כג, ז).

נִכְנַס חֲסִיד אֲצֻל רַבּוֹ הַרַה"ק הַרְבֵּי הַשֵּׁר שְׁלוֹם מְבַעֲלֹזֵא זִ"ע, וּבִקֵּשׁ מִמֶּנּוּ בְּרָכָה, שְׂיִזְכֶּה לְמוֹת כִּיהוּדִי. הַשִּׁיבוּ רַבִּי שְׁלוֹם זִ"ע: "לְמוֹת כִּיהוּדִי אֵין זֹו חֲכָמָה. גַּם הַגּוֹיִם רוֹצִים לְמוֹת כִּיהוּדִים, שְׁהִרִי בְּלַעַם כְּבָר בְּקֵשׁ עַל כֹּךָ 'תָּמַת נַפְשֵׁי מוֹת יִשְׂרָאֵל'. אֲצֻל יְהוּדִי הַעֲקָר הוּא לַחִיּוֹת כִּיהוּדִי..."

(דברי שלום)

מוֹטֵב שְׂיִשְׂאֵר הַשְׁטֵר חוּב הַיִּשָּׁן הַהוּא אָמַר וְלֹא יַעֲשֶׂה וְדַבֵּר וְלֹא יִקְיַמְנָה (כג, יט).

תַּקּוּנִים רַבִּים רָצוּ הַמְשַׁכְּפִילִים וְהַרְפּוֹרְמִים לְהַכְּנִים בְּסִדֵּר וְסִדּוֹר הַתְּפִלָּה שֶׁל עִם יִשְׂרָאֵל. בְּכָל פַּעַם הָיוּ מִגִּיעִים עִם הַצָּעוֹת חֲדָשׁוֹת וְעִם טַעוּנִים חֲדָשִׁים, כְּדִי לְהַפְחִית מֵהַתְּפִלוֹת שֶׁל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, עַד שְׁלִבְסוּף יִשְׁכַּחוּ לְגַמְרֵי כָּל הַתְּפִלוֹת. פַּעַם הִגִּיעַ יְהוּדִי רְפוּרְמִי אֶל הַגָּאוֹן רַבִּי שְׁמִשׁוֹן בְּרַבִּי רְפָאֵל הִירֵשׁ זְצ"ל, רַבָּה שֶׁל פְּרַנְקְפוּרְט דִּמְיִין, וְהִצִּיעַ לוֹ הַצָּעָה חֲדָשָׁה:

הִרִי חֲפִצִּים אַתֶּם כִּי הַצָּעִירִים אֲשֶׁר מִנְעָרִים הֵמָּה מִמְּצוֹת ה' יִכְנָסוּ יוֹתֵר לְבֵתִי הַכְּנָסֶת, וְיִתְפַּלְלוּ יוֹתֵר אֶת סִדְרֵי הַתְּפִלוֹת. חוֹשְׁבֵנִי אִם כֵּן, כִּי צְרִיכִים אִפּוֹא לְהַתְּקִין כְּמָה תְּקוּנִים מְסִיִּמִים בְּסִדֵּר הַתְּפִלָּה. שְׁכֵן הַתְּפִלוֹת אֲרָכוֹת מְדִי, וְיֵשׁ בְּהֶם מִשׁוּם טֶרַח הַצְּבוּר, וְאֵלוֹ אִם יִתְקַנוּ וְיִקְצְרוּ מֵעַט מֵאַרְךָ הַתְּפִלוֹת, אֲזִי הַדְּבָר יִשְׁפִיעַ לְטוֹבָה גַּם עַל הַצָּעִירִים, כְּדִי שְׂאֵלוֹ לֹא יִדְירוּ כָּל כֹּךָ אֶת רַגְלֵיהֶם מִבְּתֵי הַכְּנָסִיּוֹת וּבְתֵי הַמְדַרְשׁוֹת, וְיִסְכְּיִמוּ לְהִגִּיעַ לְבֵית הַכְּנָסֶת כְּדִי לְהַתְּפַלֵּל.

נִעְנָה רַבִּי שְׁמֵעוֹן בְּרַבִּי רְפָאֵל, וְאָמַר לוֹ לְאִישׁ: "הֵבָה וְאַסְפֵּר לְךָ סִפּוּר. אָדָם אֶחָד פָּשַׁט אֶת הַרְגֵל, וְלֹאֲחֵר דִּין וְדַבְּרִים מְמִשָּׁךְ עִם בַּעַל דִּינוֹ, הַסְכִּים הָלָה לְהַפְחִית לוֹ אֶת הַחוּב עַד כְּדִי מַחְצִית.

בְּכָּךְ כָּל בְּרָכָה, כִּי רַק כְּשֶׁבִנִּי יִשְׂרָאֵל מְאַחֲדִים, אָזִי שׁוֹרָה
בְּהֵם הַבְּרָכָה.

(כלילת יופי)

עצה לעצור את המגפה

“ויקח מתוך העדה ויקח רמח בידו” (כה, ז)

בעיר פלונית בגאליציה התרחשה מגפה רח"ל, ורבים חללים הפילה. בני העיר לא ידעו להשית עצות בנפשם פדת מה לעשות. הם הזמינו רופאים מעלים מכל המחוז כלו ומהעירות הסמוכות, כדי שיספקו תרופות ורפואות לחולים. ואולם גם הרופאים לא יכלו לסייע במאומה, והמגפה המשיכה להפיל חללים.

בצר להם, נסעו כמה מבני העירה אל הרה"ק רבי נחמיה מביכוב זי"ע, בנו של היהודי הקדוש זי"ע מפשיסחא, ושחו בפניו דבריהם כהיותו, ובקשו ממנו כי יתפלל עליהם שהמגפה תחדול, וכלם ישובו לארץ החיים.

נענה ואמר להם הרה"ק רבי נחמיה: “עצה אחת ויחידה יש לי עבורכם. לקים בכונה גדולה את רמ"ח מצוות עשה שבתורה. הנה מציינו בפרשת בלק, כאשר פנחס בן אלעזר רצה לעצור את המגפה, נאמר עליו 'ויקח רמח בידו', ואז המגפה נעצרה.

וקשה, מדוע בפסוק כתוב בכתיב חסר 'רמח' (בלא ו'), ולא כתוב 'רמח' מלא? אלא, רמז יש כאן. בכונה תחלה כתיב רמח (חסר ו'), כי הוא רמז לרמ"ח מצוות עשה. פנחס בן אלעזר לקח בידו את כל הכונות של רמ"ח מצוות עשה, ובכח המצוות יכל לעצור את המגפה. אף אתם, סיים ואמר להם רבי נחמיה, קבלו על עצמכם לשמר רמ"ח מצוות עשה, ואז לא תהיה אצלכם מגפה, ואף זו תעצר מיד, וכלם יחיו בבריאות השלמה.”

(כתר היהודי)

נשא בבית הכנסת המרכזי בעיר לרגל הכרתו, התייחס לדבר זה, ואמר:

לאחר שראיתי כי בעיר זו ישנם כמה בתי כנסיות, מנינים ובתי תפלה, וכל אחד עושה בית כנסת ומנין לעצמו, התחורו לי היטב דבריו של בלעם באמרו 'מה טבו אהליך יעקב משכנתך ישראל', ועל כך אמרו חז"ל (סנהדרין קה) אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות. ולמה? כפי שאתם מבינים, לבלעם הרשע בודאי לא היה כל חשק שהוא לברך את בני ישראל, והוא עשה את הדבר בעל כרחו. אבל כאשר ראה כי אצל בני ישראל מצויים אהלים רבים כל כך, "בתי כנסיות ובתי מדרשות", או אז הוא קרא מתוך ספוק גדול "מה טבו אהליך יעקב!" מה טוב הוא הדבר כי לישראל יש כל כך הרבה בתי כנסיות, דהינו, יש ביניהם מחלקת כל כך גדולה ואינם משתוים האחד עם וזולתו.

ואמנם, ברכתו זו של בלעם אינה אלא קללה עבור בני ישראל, שמחלקת מצויה בהם. והרי על כך כבר אמרו חז"ל (סנהדרין שם) "כלם חזרו לקללה, חוץ מבתי כנסיות ובתי מדרשות". כלומר, כשבני ישראל חטאו, נתקימו בהם כל מחשבותיו של בלעם, חוץ מבתי כנסיות ובתי מדרשות, שלא יפסקו מישראל לעולם.

והדברים מובנים, המשיך רבי שמעון סופר והוכיח את בני קהלתו בק"ק קראקא. הרי לפי דברי חז"ל בלעם באמת לא רצה לברך את ישראל, אלא שהקב"ה שם רסן בפיו, ואם כן לא היו פיו ולבו שוים, ולכן לא נתקימו בישראל לעתיד לבוא כל הברכות שברכם בלעם. אבל, כשראה בלעם בעם ישראל המון בתי כנסיות ומנינים, הבין שזוהו פרי הפרוד והמחלקת. לכן הוא כן הסכים בלב שלם והיו פיו ולבו שוים, ולכן בזה כן נתקמה ברכתו ועד עצם היום הזה. אבל כלפי בני ישראל אין

שווקי קטר

הפותרים נכונה יכנסו להגרלה אי"ה על סידור
מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר".
את הפתרונות יש לשלוח אלינו עד ליום שני

למספר פקס: 077-470-26-81

או למייל: magdenot@gmail.com

נא לכתוב שם, כתובת מדויקת וטלפון.

בראש הדף לציין "עבור חידון לנוער".

חידון אֵלֶּנּוֹת - נושא פרסים היכן בפרשתנו מישהו סופק כפיים?

פתרון החידה וכן שם הזוכה, יפורסמו אי"ה בגליונות הבאים

פתרון החידה - פרשת קדושים:

ש. איזו מצווה בפרשתנו קשורה למספרים 3, 4 ו-5?

ת. מצוות ערלה מתייחסת למספרים 3, 4 ו-5. כל פרי שגדל בשלוש השנים הראשונות מנטיעת העץ אסור באכילה.

פירות השנה הרביעית צריכים להיאכל בירושלים.

בשנה החמישית, הפירות מותרים באכילה

רגילה (ויקרא יט כג-כה)

שם הזוכה בסידור מתיבתא מנחה מעריב
בהוצאת "עוז והדר":

פרשת קדושים:

ה' יהודה שיקלער מלייקווד.

